

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БІОЛОГІЇ ТВАРИН**

«Затверджую»

Директор Інституту
біології тварин НААН
д.б.н., с.н.с.

Ю. Т. Салига

«22» вересня 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПЕДАГОГІЧНУ (АСИСТЕНТСЬКУ) ПРАКТИКУ ЗДОБУВАЧІВ
ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
В ІНСТИТУТІ БІОЛОГІЇ ТВАРИН НААН**

Затверджене вченою радою
Інституту біології тварин НААН
Протокол № 11 від 22.09.2021 р.

ЛЬВІВ-2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про педагогічну (асистентську) практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (надалі – Положення) в Інституті біології тварин НААН розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови КМУ від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та інших нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Положення про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів третього освітньо-наукового рівня в Інституті біології тварин НААН (надалі – Інститут), Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Інституті, затверджених Вченовою радою Інституту.

1.2. Педагогічна (асистентська) практика є складовою частиною навчання в очній (денній і вечірній) та заочній аспірантурі для професійної та науково-педагогічної діяльності доктора філософії у вищій школі.

1.3. Положення про педагогічну (асистентську) практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Інституту регламентує порядок проходження педагогічної (асистентської) практики здобувачами очної (денної, вечірньої) та заочної форми навчання. Завдання та методичне забезпечення педагогічної (асистентської) практики здобувачів узгоджується з освітньо-науковою програмою відповідної спеціальності Інституту та робочою програмою педагогічної (асистентської) практику структурного підрозділу закладу вищої освіти, де вона буде проводитися за попереднього погодження з Інститутом.

1.4. За результатами педагогічної (асистентської) практики здобувачі подають звіт про її проходження до вченого секретаря Інституту.

1.5. Організаторами педагогічної (асистентської) практики аспірантів і базами для її проходження можуть бути кафедри закладів вищої освіти різних спеціальностей і галузей знань, з якими Інститут підписав договір про співпрацю.

1.6. Кількість кредитів, відведеніх на педагогічну (асистентську) практику та строки її проведення регламентується освітньо-науковою програмою та навчальним планом відповідної спеціальності Інституту. Для забезпечення педагогічної складової запланована впродовж першого року навчання в аспірантурі навчальна дисципліна «Теорія та практика викладання» і є обов'язковою для усіх здобувачів очної (денної, вечірньої) і заочної форми навчання. Для практичного закріплення теоретичної складової ОНП на третьому (четвертому) році навчання передбачена «Педагогічна практика».

1.7. Перелік дисциплін, види відвідуваних і проведених занять, форми їх проведення, діагностику знань студентів здобувачі обирають згідно положень і навчальних планів кафедри, за якою вони закріплюються під час проходження педагогічної (асистентської) практики, а також робочої програми практики.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ

2.1. Метою педагогічної (асистентської) практики є одержання та закріплення теоретичних знань, практичних навичок та умінь роботи викладача закладу вищої освіти. Практика передбачає вирішення таких завдань:

- формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача вищої школи, зокрема, оволодіння аспірантами комунікативними компетентностями, вміння підбору та розробки навчально-методичного забезпечення дисципліни, якісного проведення лекцій, ведення семінарських і практичних занять, застосування новітніх технологій навчання та сучасного обладнання;
- виховання у аспірантів творчого, дослідного підходу до педагогічної діяльності;
- формування у аспірантів потреб в підвищенні своєї наукової та науково- педагогічної кваліфікації;
- оволодіння навичками та вмінням виконувати навчально-методичну роботу викладача закладу вищої освіти.

3. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

3.1. Зміст педагогічної (асистентської) практики аспіранта передбачає:

- відвідування семінарських, практичних занять і лекцій досвідчених викладачів закладу вищої освіти, де аспірант проходить практику;
- проведення навчально-методичної роботи (написання конспектів лекцій, підручників, навчальних посібників та інших навчально-методичних матеріалів);
- проведення лабораторних, семінарських, практичних занять, лекцій чи їх фрагментів;
- залучення до оцінювання знань та вмінь здобувачів вищої освіти.

3.2. Конкретний зміст педагогічної (асистентської) практики аспіранта, відображеній в робочій програмі практики, визначає кафедра закладу вищої освіти, де аспірант проходить практику з урахуванням стажу й здобутого аспірантом досвіду роботи у закладі вищої освіти та безпосередніми завданнями кафедри.

3.3. Відповідальність за організацію педагогічної (асистентської) практики аспіранта несе викладач у межах годин, передбачених на її проведення навчальним планом освітньо-наукової програми відповідної спеціальності Інституту. Академічне навантаження, яке виконує аспірант під час педагогічної практики, зараховується викладачу, що викладає певний курс і контролює якість його викладання аспірантом (присутність викладача на заняттях обов'язкова).

3.4. Терміни проходження педагогічної (асистентської) практики визначаються графіком навчального процесу Інституту, а її програма – робочою програмою практики.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ ПЕДАГОГІЧНОЇ (АСИСТЕНТСЬКОЇ) ПРАКТИКИ

4.1. Безпосередній контроль за педагогічною (асистентською) практикою аспіранта здійснює викладач, який її проводить.

4.2. За підсумками проходження педагогічної (аспірантської) практики аспірант подає до вченого секретаря Інституту звіт, підписаний завідувачем кафедри та лектором з дисципліни, за якою відбувалася практика.

4.3. Оцінка за педагогічну (аспірантську) практику виставляється викладачем з дисципліни, за якою відбувалася практика, і підтверджується завідувачем кафедри.

4.4. Аспіранти, які виконують навчальну, навчально-методичну роботу за трудовою угодою в межах закладу вищої освіти, де проходить педагогічна практика, подають до аспірантури звіт про проходження педагогічної практики відповідно виконаної навчальної та навчально-методичної роботи. Звіти мають бути підписані викладачем та завідувачем кафедри, на якій виконує навантаження аспірант. Оцінка виставляється за результатами контролю окремих занять, які проводить аспірант, за планом кафедри.

4.5. Кількість годин на всі види робіт, які виконує аспірант у часи педагогічної (асистентської) практики, складає не менше 30 годин на навчальну роботу та 30 годин на навчально-методичну роботу, але не більше годин за всіма видами робіт, передбаченими планом та графіком навчального процесу Інституту.

4.6. Аспіранти, які з поважних причин не змогли пройти педагогічну (асистентську) практику у запланований термін, повинні пройти її в інший час, визначений кафедрою того ЗВО, з яким у Інституту заключний договір.

5. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ПРАКТИКАНТА

5.1. Аспірант має право отримувати консультації від викладачів кафедри, де проходить педагогічна (асистентська) практика з усіх питань її проведення.

5.2. Аспірант зобов'язаний:

- сумлінно виконувати завдання педагогічної (асистентської) практики, визначені Інститутом та закладом вищої освіти, де вона проходить;

- виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу організованість, дисциплінованість, педагогічний тakt, дотримуватись принципів академічної доброчесності тощо;

- виконувати Статут Інституту та закладу вищої освіти, де проходить педагогічна (асистентська) практика, Правила внутрішнього розпорядку, розпорядження керівництва, рішення Вченої ради;

- своєчасно подати до відділу аспірантури Інституту звіт «Про проходження педагогічної (асистентської) практики», підписаний викладачем, який її проводив та затверджену завідувачем кафедри, де вона відбувалася.

5.3. Аспірант, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план, і згідно з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р., підлягає відрахуванню.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення затверджується Вченою радою Інституту й уводиться в дію після затвердження директором Інституту.

6.2. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Інституту в межах своїх повноважень, установлених у посадових інструкціях.

6.3. Зміни й доповнення до Положення розглядаються й затверджуються Вченою радою Інституту й уводяться в дію після затвердження директором Інституту.